C/2025/4398

1.8.2025

Maantieteellisen merkinnän rekisteröintihakemuksen julkaiseminen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1143 15 artiklan 4 kohdan nojalla

(C/2025/4398)

Jäsenvaltion tai kolmannen maan viranomaiset taikka luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joiden oikeutettua etua asia koskee ja jotka ovat sijoittautuneet kolmanteen maahan tai asuvat siellä, voivat kolmen kuukauden kuluessa tästä julkaisemisesta esittää komissiolle vastaväitteen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1143 ([1]) 17 artiklan mukaisesti.

Asetuksen (EU) 2024/1143 49 artiklassa tarkoitettu tuote-eritelmä on saatavilla maantieteellisten merkintöjen unionin rekisterissä.

YHTENÄINEN ASIAKIRJA

”Yenice Ihlamur Balı”

EU-nro: PDO-TR-03362 – 25.10.2024

SAN (X) SMM ()

1. **Nimi tai nimet**

”Yenice Ihlamur Balı”

2. **Jäsenvaltio tai kolmas maa**

Turkki

3. **Maataloustuotteen tai elintarvikkeen kuvaus**

3.1 *Maataloustuotteen luokitus*

Yhdistetyn nimikkeistön koodi (CN-koodi): 04

3.2 *Kuvaus 1 kohdassa nimetystä tuotteesta*

”Yenice Ihlamur Balı” on kukkaishunaja, jota tuottavat mehiläiset keräävät mettä Karabükin maakunnassa sijaitsevalla Yenicen alueella luontaisesti kasvavista hopealehmuksista (*Tilia tomentosa* Moench) ja steveninlehmuksista (*Tilia rubra* DC. subsp. *caucasica*). Yenice Ihlamur Balı -hunajan laji on lähteensä perusteella kukkaishunaja, ja se luokitellaan aliedustetuksi lajihunajaksi, jossa siitepölyä esiintyy vähän.

Yenice Ihlamur Balı -hunajalle ominaisiin pääasiallisiin mesilähteisiin kuuluvat *Tilia* (lehmukset), *Sambucus, Clematis vitalba, Paliurus spina-christi, Erica* sekä heimon *Rosaceae* (ruusukasvit) taksonit, esimerkiksi *Rubus, Crataegus,* ja *Rosa.* Yenice Ihlamur Balı -hunajan on sisällettävä *Tilia* -suvun lajien siitepölyä sekä mainituista seitsemästä taksonista vähintään kahden siitepölyä. Lisäksi Yenice Ihlamur Balı -hunajan siitepölyprofiilin olisi oltava taulukossa 1 esitetyn taksoniluettelon mukainen (kaikkia taksoneita ei kuitenkaan tarvitse välttämättä esiintyä hunajassa samanaikaisesti).

Yenice Ihlamur Balı -hunajan väri vaihtelee keltaisesta meripihkaan, ja sen maku ja aromi ovat ominaisia sille kasvistolle, josta se on peräisin. Hunaja on nestemäistä, eikä se maistu suussa tai kurkussa kitkeältä, kun sitä nautitaan. Asianmukaisissa säilytysolosuhteissa se kiteytyy osittain tai hitaasti, mikä johtaa kohtalaiseen kiteytymisasteeseen. Kiteytyneeseen hunajaan muodostuu pehmeitä kiderakeita, jotka eivät jätä epämiellyttävää makua kielelle. Lehmuksen kukkien tunnusomainen tuoksu on selvästi havaittavissa, kun pesän kansi avataan tai kun kennohunaja poistetaan pakkauksestaan. Taulukossa 2 esitetään laatuparametrit, joihin Yenice Ihlamur Balı -hunajan erityisominaisuudet perustuvat.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1143, annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024, viinejä, tislattuja alkoholijuomia ja maataloustuotteita koskevista maantieteellisistä merkinnöistä sekä aidoista perinteisistä tuotteista ja maataloustuotteiden vapaaehtoisista laatumerkinnöistä, asetusten (EU) N:o 1308/2013, (EU) 2019/787 ja (EU) 2019/1753 muuttamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 1151/2012 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

Taulukko 1

Yenice Ihlamur Balı -hunajan siitepölyprofiili

Taksoni	Taksoni	Taksoni
Agrimonia sp.	*Fragaria vesca*	Pinaceae
Amaranthaceae	*Galium* sp.	*Plantago lanceolata*
Anagallis sp.	*Genista* sp.	Poacaea
Anthyllis sp.	Gentianaceae	*Portulaca* sp.
Apiacaea	*Helianthemum* sp.	Ranunculaceae
Artemisia sp.	*Helianthus annus*	*Ranunculus* sp.
Asteraceae	*Hypericum* sp.	*Rhododendron* sp.
Betula sp.	Lamiaceae	*Rosa canina*
Boraginaceae	*Lamium* sp.	Rosaceae
Brassicaceae	*Lathyrus* sp.	*Rubus* sp.
Campanula sp.	*Laurus nobilis*	*Rumex* sp.
Caryophyllaceae	*Ligustrum* sp.	*Salix* sp.
Castanea sativa	Liliaceae	*Sambucus* sp.
Centaurea sp.	*Limonium* sp.	*Scabiosa* sp.
Centaurium sp.	*Linaria* sp.	*Silene* sp.
Cichorium sp.	*Lotus* sp.	*Symphytum* sp.
Cirsium arvense	Malvaceae	*Taraxacum* sp.
Cistus creticus	*Melilotus* sp.	*Teucrium* sp.
Clematis vitalba	*Myosotis* sp.	*Thymus* sp.
Cornus sanguinea	*Nepeta* sp.	*Tilia* sp.
Coronilla sp.	*Nigella* sp.	*Trifolium pratense*
Crataegus sp.	Oleaceae	*Trifolium repens*
Cynoglossum sp.	*Onobrychis* sp.	*Trifolium resupinatum*
Echium vulgare	*Onosma* sp.	*Trifolium* sp.
Erica sp.	*Origanum* sp.	*Trifolium speciosum*
Eryngium sp.	*Paliuris spina-christi*	*Verbascum* sp.
Euphorbia sp.	Papaveraceae	*Vicia* sp.
Fabaceae	*Phlomis* sp.	*Xanthium* sp.
Filipendula sp.	*Pilosella* sp.	*Zea mays*

Taulukko 2

Yenice Ihlamur Balı -hunajan fysikaalis-kemialliset ominaisuudet

Parametri	Arvo
Proliini (mg/kg, vähintään)	300 mg/kg
Fruktoosi + glukoosi (g / 100 g, vähintään)	60 g / 100 g
Diastaasiaktiivisuus (vähintään)	8

Parametri	Arvo
HMF (mg/kg, enintään)	18 mg/kg
Fruktoosi/glukoosi	0,9 – 1,4
Kosteus (%, enintään)	20 %
Sakkaroosi (g / 100 g, enintään)	4 g / 100 g
Maltoosi (%, enintään)	4 %
Vapaan hapon pitoisuus (meq/kg, enintään)	50 meq/kg
Veteen liukenemattomat aineet (g / 100 g, enintään)	0,1 g / 100 g

3.3 *Rehu (vain eläinperäiset tuotteet) ja raaka-aineet (vain jalostetut tuotteet)*

—

3.4 *Erityiset tuotantovaiheet, joiden on tapahduttava yksilöidyllä maantieteellisellä alueella*

Kaikkien tuotantovaiheiden on tapahduttava rajatulla maantieteellisellä alueella.

3.5 *Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, viipalointia, raastamista ja pakkaamista koskevat erityiset säännöt*

—

3.6 *Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, merkitsemistä koskevat erityiset säännöt*

Seuraava tunnus on pakollinen kaikille ”Yenice Ihlamur Balı” -nimityksellä varustetuille tuotteille:

4. **Maantieteellisen alueen tarkka rajaus**

Karabükin maakunta sijaitsee Turkin Mustanmeren alueen läntisessä osassa. Yenice Ihlamur Balı -hunajan maantieteellinen tuotantoalue muodostuu Turkin Karabükin maakunnassa sijaitsevasta Yenicen piirikunnasta.

5. **Yhteys maantieteelliseen alueeseen**

Tuotteen erityisyys

Yenice Ihlamur Balı -hunajalle on ominaista sen selvästi erottuva ja monimuotoinen kukkainen koostumus, vaikka sitä tuotetaan maantieteellisesti rajatulla metsäisellä alueella. Siitepölyanalyysi vahvistaa, että hunajassa on oltava *Tilia* -suvun lajien siitepölyä sekä siitepölyä vähintään kahdesta seuraavista seitsemästä taksonista: *Sambucus, Clematis vitalba, Paliurus spina-christi, Erica* ja heimon *Rosaceae* (ruusukasvit) suvut, erityisesti *Rubus, Crataegus,* ja *Rosa*. Lisäksi siitepölykoostumuksessa on oltava myös taulukossa 1 määritellyn laajemman kasviprofiilin edustajia. Yhteensä on tavattu 86:sta alueelle kotoperäisestä kasvista peräisin olevaa siitepölyä, mikä lisää hunajan monitahoista kasvitieteellistä alkuperää. Tämä ainutlaatuinen yhdistelmä on Yenicen piirikunnan monimuotoisten ja koskemattomien metsäekosysteemien muovaama ja antaa Yenice Ihlamur Balı -hunajalle sen ominaiset aistinvaraiset ominaisuudet, joiden ansiosta hunaja erottuu muista laji- ja monikukkahunajista.

Luontoon liittyvät tekijät

Maailman luonnonsäätiö (WWF) totesi vuonna 1999 tekemässään tutkimuksessa, että Yenicen metsät ovat yksi niistä sadasta eurooppalaisesta metsästä, jotka ovat biologisesti monimuotoisimpia ja joiden suojelutarve on kiireellinen, ja yksi Turkin 122 merkittävästä luonnonalueesta. Tutkijoiden tekemien tutkimusten mukaan hotspot-alueita ovat alueet, joilla esiintyy runsaasti kotoperäisiä lajeja, joilla kasvaa eurooppalaisia metsätyyppejä ja joille on ominaista merkittävä maa-ala ja suuri elinympäristöjen häviämisen riski. Yenicen metsät ovat yksi yhdeksästä tällaisesta alueesta. Mustanmeren ilmasto vaikuttaa osaltaan Yenicen ilmastoon, mutta sisämaa-alueilla on havaittavissa myös mannerilmaston vaikutusta. Koska alue muodostaa siirtymävyöhykkeen näiden ilmastotyyppien välillä, ilmaston monimuotoisuus on osaltaan lisännyt alueen kasviston lajirikkautta. Alueen läpi virtaavan Yenicejoen muodostamassa laaksossa on havaittavissa mikroilmastollista vaikutusta. Alueella saadaan sateita kaikkina vuodenaikoina. Talvet ovat kylmiä, kesät viileitä, ja ilmasto on yleisesti ottaen kostea, sateinen ja sumuinen.

Metsät peittävät 87:ää prosenttia Yenicen piirikunnasta. Yenicen metsissä kasvaa 312 kasvitaksonia, joista kotoperäisiä on 51. Lehmuksilla on merkittävä asema tässä kasvien runsaudessa. Maantieteellisten rajojen sisällä lehmukset kasvavat kivikkoisessa maastossa. Lehmuksen lehtien ja kukkien kerääminen on vaikeaa, koska puut kasvavat vaikeakulkuisessa maastossa. Tämän ansiosta mehiläisille on tarjolla lehmuksia mesilähteenä. Alueen vaikeakulkuinen maasto on myös toiminut esteenä asuinalueiden laajenemiselle ja teollisuuden rakentamiselle. Se, että ihmisen toiminta ei ole juurikaan vaikuttanut alueeseen, on auttanut säilyttämään alueen koskemattoman ekosysteemin ja suojelemaan sitä erilaisilta saastumisen aiheuttajilta. Tämä näkyy myös Yenice Ihlamur Balı -hunajan laadussa.

Yhteys

Yenice piirikunnan keskusalueen ja metsien maaston vaikeakulkuisuuden vuoksi alueella on vähän asustusta, joten lehmukset ovat levinneet laajoille alueille. Alueella ei ole raskasta teollisuutta, ja paikallinen väestö hankkii elantonsa metsistä.

Hunajan täyteläinen koostumus perustuu Yenicen metsissä runsaana kasvavien lehmusten ja monien kotoperäisten kasvien rooliin ensi- ja toissijaisena mesilähteenä. Tämä koostumus antaa Yenice Ihlamur Balı -hunajalle sen alkuperänä oleville kasveille ominaisen maun ja aromin.

Tuote-eritelmän julkaisuviite

Maantieteellisellä merkinnällä varustettu tuote on rekisteröity suojattavaksi 14.12.2022 Turkin patentti- ja tavaramerkkiviraston sähköisessä virallisessa lehdessä nro 1456, ja se on rekisteröity virallisesti 22.8.2023.